

DECIZIE nr. 348 din 18 aprilie 2006

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 215 alin. 3 și 4 din Codul penal

EMITENT • CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 404 din 10 mai 2006

Data intrării în vigoare 10-05-2006

Ioan Vida - președinte

Nicolae Cochinescu - judecător

Aspazia Cojocaru - judecător

Acsinte Gaspar - judecător

Kozsokar Gabor - judecător

Petre Ninosu - judecător

Ion Predescu - judecător

Marinela Mincă - procuror

Afrodita Laura Tutunaru - magistrat-asistent

Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 215 alin. 3 și 4 din Codul penal, excepție ridicată de Ștefan Dante Stroe în Dosarul nr. 8.359/44/2005 al Curții de Apel Galați - Secția penală.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public, invocând jurisprudența Curții Constituționale în materie, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 2 februarie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 8.359/44/2005, Curtea de Apel Galați - Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 215 alin. 3 și 4 din Codul penal, excepție ridicată de Ștefan Dante Stroe în dosarul de mai sus având ca obiect soluținarea unui recurs în materie penală.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. 215 alin. 3 și 4 din Codul penal nesocotesc libertatea comerțului, libertatea contractuală și, în același timp, statuează o sancțiune penală în condițiile în care eroarea contractuală sau neîndeplinirea unei obligații contractuale nu poate fi sancționată decât în materie civilă. Într-o asemenea situație, textul legal criticat contravine și dispozițiilor convenționale invocate, care dispun cu privire la imposibilitatea aplicării unor sancțiuni penale privative de libertate în materia obligațiilor contractuale.

Curtea de Apel Galați - Secția penală opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece scopul incriminării faptei de înșelăciune este acela de a-i proteja pe cei care își exercită cu bună-credință drepturile și libertățile economice, comerciale, inclusiv pe cele contractuale, iar modalitatea de incriminare a faptelor exclude confundarea lor cu o simplă neexecutare a unor obligații contractuale.

Nici prevederile constituționale ale art. 45 și ale art. 135 alin. (2) lit. a) nu sunt contrazise de dispozițiile penale criticate, deoarece acestea prevăd și sancționează tocmai fapte care afectează libertatea economică și bună-credința a participanților la raporturile juridice și a căror voință a fost în mod determinant indusă ori menținută în eroare cu ocazia încheierii sau executării contravențiilor.

Prevederile art. 1 din Protocolul nr. 4 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu au incidență în cauză, deoarece se aplică persoanelor de bună-credință care nu sunt în măsură să execute o obligație contractuală și nu debitorului care acțiunează cu intenție frauduloasă sau care nu își execută obligația dintr-o neglijență ce îi este imputabilă.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece înșelăciunea, în oricare dintre variantele sale, este o infracțiune contra patrimoniului, constând în înșelarea încrederii participanților la raporturile juridice patrimoniale, fapt absolut intolerabil în cadrul acestor raporturi. Această infracțiune este prevăzută în toate legislațiile penale. De asemenea, așa cum rezultă din chiar conținutul textului criticat, elementul material al infracțiunii de înșelăciune are drept premisă o acțiune sau, respectiv, o omisiune care induce cocontractantul într-o eroare determinantă la încheierea ori la executarea actului. Dacă eroarea nu ar fi existat, contractul nu s-ar fi încheiat sau executat în condițiile respective. Prin urmare, nu poate fi confundată infracțiunea de înșelăciune cu neexecutarea unei obligații contractuale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 215 alin. 3 și 4 din Codul penal, cu următorul conținut: "Inducerea sau menținerea în eroare a unei persoane cu prilejul încheierii sau executării unui contract, săvârșită în așa fel încât, fără această eroare, cel înșelat nu ar fi încheiat sau executat contractul în condițiile stipulate, se sancționează cu pedeapsa prevăzută în alineatele precedente, după distincțiile acolo arătate.

Emiterea unui cec asupra unei instituții de credit sau unei persoane, știind că pentru valorificarea lui nu există provizia sau acoperirea necesară, precum și fapta de a retrage, după emitere, provizia, în totul sau în parte, ori de a interzice trasului de a plăti înainte de expirarea termenului de prezentare, în scopul arătat în alin. 1, dacă s-a pricinuit o pagubă posesorului cecului, se sancționează cu pedeapsa prevăzută în alin. 2."

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prin dispozițiile legale criticate sunt încălcate prevederile constituționale ale art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern și ale art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, prin raportare la art. 1 din Protocolul nr. 4 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind interzicerea privării de libertate pentru datorii, precum și ale art. 45 privind libertatea economică și la art. 135 alin. (2) lit. a) referitoare la economia de piață și la obligația statului de a asigura libertatea comerțului, ambele din Constituție.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 215 alin. 3 și 4 din Codul penal au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la aceleași dispoziții constituționale și convenționale invocate și în prezenta cauză și cu motivări similare. Astfel, prin [Decizia nr. 215 din 14 aprilie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 478 din 7 iunie 2005, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate ca neîntemeiată, pentru considerentele acolo arătate.

Întrucât nu au intervenit elemente noi care să justifice schimbarea jurisprudenței Curții, cele statuate prin deciziile menționate își păstrează valabilitatea.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#),

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 215 alin. 3 și 4 din Codul penal, excepție ridicată de Ștefan Dante Stroe în Dosarul nr. 8.359/44/2005 al Curții de Apel Galați - Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 18 aprilie 2006.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IOAN VIDA

Magistrat-asistent,

Afrodita Laura Tutunaru
